

ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥΣ:

“Καταργείται η παραδοσιακή δομή των Πανεπιστημίων”

Ο πρότανης του Πολυτεχνείου Γιάννης Φίλης και ο αντιπρότανης του Πανεπιστημίου Κρήτης Γιώργος Σταθάκης κριτικάρουν τις αλλαγές σε ΑΕΙ - ΤΕΙ

Των ΔΗΜΗΤΡΗ ΜΑΡΙΔΑΚΗ και ΕΛΕΝΗΣ ΦΟΥΝΤΟΥΛΑΚΗ

Οι αλλαγές που προβλέπει στην ανώτατη Εκπαίδευση το σχέδιο νόμου που προωθεί το Υπουργείο Παιδείας "καταργούν την παραδοσιακή δομή των πανεπιστημίων και οδηγούν στη δημιουργία πανεπιστημίων Α.Ε."

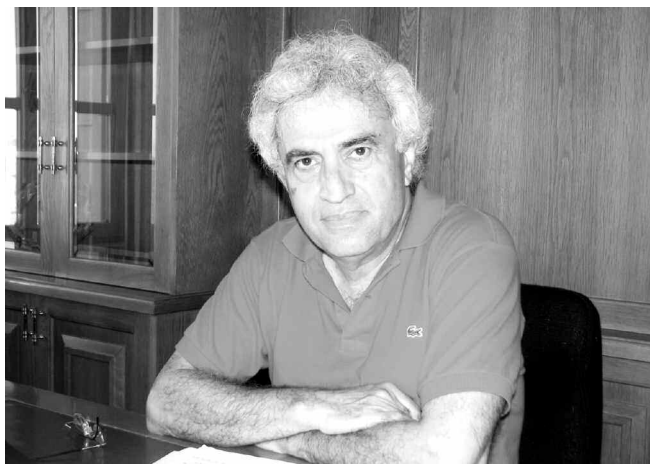
Αυτό επεσήμανε, μεταξύ άλλων, ο πρότανης του Πολυτεχνείου Κρήτης Γιάννης Φίλης μιλώντας χθες στα «Χ.Ν.» για τις αλλαγές που σχεδιάζει η κυβέρνηση και οι οποίες έχουν προκαλέσει την αντίδραση -σύσσωμη σχεδόν- της ακαδημαϊκής κοινότητας.

Μιλώντας στα "Χ.Ν." για το ίδιο θέμα ο αντιπρότανης του Πανεπιστημίου Κρήτης Γιώργος Σταθάκης τόνισε ότι οι αλλαγές που προβλέπονται στον τρόπο διοίκησης των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων «ενέχουν τρομακτικούς κινδύνους για τη διαφάνεια και την αξιοπιστία των πανεπιστημίων».

Και οι δύο ακαδημαϊκοί επικεντρώνουν την κριτική τους στην κατάλυση του αυτοδιοίκητου των πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων, ενώ ο κ. Φίλης εστιάζει επίσης στην καθιέρωση διетών και τριетών κύκλων σπουδών υπογραμμίζοντας ότι κάτι τέτοιο θα μετατρέψει τα σημερινά πανεπιστήμια σε ΙΕΚ.

“ΚΑΤΑΛΥΕΤΑΙ ΤΟ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΤΟ”

Συγκεκριμένα, ο κ. Φίλης χαρακτήρισε το σχέδιο νόμου «ως την οδό μέσω της οποίας θα καταλυθεί το αυτοδιοίκητο των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων» και διευκρίνισε: «Το λέω αυτό γιατί τα Ιδρύματα αντί να διοικούνται όπως έως τώρα από τον πρότανη, τους αντιπρότανες, το Πρυτανικό Συμβούλιο και τη Σύγκλητο, οι οποίοι όλοι ήταν εκλεγμένοι, θα διοικούνται από ένα συμβούλιο επτά εκλεγμένων καθηγητών και επτά επιλεγμένων ατόμων από τα εσωτερικά μέλη του Συμβουλίου. Ο δε πρόεδρος του Συμβουλίου θα είναι εξωτερικό μέλος και θα εκλέγεται από τα εσωτερικά μέλη. Ουσιαστικά δηλαδή θα έχουμε ένα Συμ-

Ο πρότανης του Πολυτεχνείου Κρήτης Γιάννης Φίλης.

βούλιο που κατά το ήμισυ δεν θα έχει άμεση σχέση με το πανεπιστήμιο, θα εκλέγεται από μια πολύ μικρή ομάδα ατόμων, ο πρόεδρος θα είναι οπωσδήποτε εξωτερικός και αυτό το Συμβούλιο θα έχει όλες τις δικαιοδοσίες σε θέματα διοίκησης του Ιδρύματος».

Ο κ. Φίλης σημείωσε σχετικά ότι με το προτεινόμενο μοντέλο ο πρότανης και η Σύγκλητος θα υπάρχουν «μόνο κατ' όνομα», αφού ο ρόλος τους θα είναι ουσιαστικά γνωμοδοτικός προς το Συμβούλιο και δεν θα έχουν αποφασιστικές δικαιοδοσίες.

«Αρα το αυτοδιοίκητο παύει και το Ιδρυμα θα διοικείται από μια μικρή ομάδα ατόμων εκ των οποίων τα μισά θα προέρχονται απ' έξω από το πανεπιστήμιο», είπε ο Φίλης χαρακτηρίζοντας αντισυνταγματική μια τέτοια τροποποίηση, ενώ συμπλήρωσε: «Το σύστημα που προβλέπεται είναι τελείως αντιδημοκρατικό και ουσιαστικά είναι ο τρόπος διοίκησης μιας εταιρείας και όχι ενός πανεπιστημίου. Αλλάζει δηλαδή άρδην αυτό το οποίο εμείς θεωρούμε ως τώρα δημοκρατική διοίκηση ενός πανεπιστημίου καθώς αυτοί οι άνθρωποι εφόσον θα ελέγχουν τα οικονομικά και όλες τις βασικές αποφάσεις του Ιδρύματος θα επιβάλλουν κατά βούληση τις δικές τους απόψεις. Αντιθέτως έως τώρα δεν μπορούν 1, 2 ή 5 άνθρωποι να επιβάλουν τις απόψεις τους. Υπάρχουν οι Συνελεύσεις Τμημάτων, η Σύγκλητος, ελεγκτικοί μηχανισμοί που αποτρέπουν κάποιον -τουλάχιστον σε πολύ μεγάλο βαθμό- να εγκαταστήσει μια αυταρχική διαδικασία».

“ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ... ΟΠΩΣ ΙΕΚ”

Συνεχίζοντας ο κ. Φίλης επεσήμανε τις αλλαγές που επιβάλλει η καθιέρωση πτυχίων «πολλών ταχυτήτων» τονίζοντας ότι κάτι τέτοιο έρχεται σε πλήρη αντίθεση με τον ακαδημαϊκό και παιδαγωγικό ρόλο των πανεπιστημίων.

«Αυτό είναι κάτι που το θεωρούμε τελείως αντιακαδημαϊκό και αντιπαιδαγωγικό.

Μιλώ για τις διетείς και τριетείς σπουδές. Σε αυτή την περίπτωση αντί για πανεπιστήμια θα έχουμε κάτι σαν ΙΕΚ, κάτι σαν μια γραμμή ταχύρυθμης παραγωγής εκπαιδευόμενων. Με αυτό τον τρόπο, όμως, χάνει το πανεπιστήμιο τον παραδοσιακό του σκοπό που είναι η διαμόρφωση χαρακτήρων, η μόρφωση πολιτών και η εκπαίδευση ατόμων ώστε να δγουν στην κοινωνία και να εργαστούν. Στην πραγματικότητα αυτό που θα ενδιαφέρει θα είναι μονάχα μια ταχύτατη κατάρτιση για να μπορέσουν οι άνθρωποι αυτοί να αποτελέσουν φτηνό εργατικό δυναμικό, αφού με διетείς σπουδές δεν πρόκειται κανείς να μάθει τίποτα», επεσήμανε ο κ. Φίλης, ενώ τόνισε ότι κάτι τέτοιο καταργεί επί της ουσίας την έννοια του πανεπιστημίου δίνοντας απόλυτη προτεραιότητα στη λογική της κατάρτισης.

“ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΛΛΑ ΜΕ ΤΙ ΚΡΙΤΗΡΙΑ,”

Ο κ. Φίλης στάθηκε ιδιαίτερα επικριτικός απέναντι στον προτεινόμενο τρόπο αξιολόγησης των καθηγητών αλλά και των εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων μέσα από τους δείκτες απόδοσης που εισάγει το σχέδιο νόμου και με βάση τους οποίους θα εξαρτάται, μεταξύ άλλων, η χρηματοδότηση των πανεπιστημίων.

«Το πρόβλημα με τους δείκτες είναι ότι συχνά προωθούν, τελείως στενά και μειωτικά, μετριοτήτες. Για παράδειγμα μετρείται ο αριθμός δημοσιεύσεων ανά καθηγητή. Έτσι θα αναγκάζονται οι καθηγητές να δημοσιεύουν πολύ γρήγορα, πολύ χαμηλού επιπέδου εργασίες, σε χαμηλού επιπέδου περιοδικά για να ικανοποιήσουν τον αριθμό δημοσιεύσεων ανά καθηγητή που ορίζουν οι δείκτες, ενώ θα επιδίδονται και σε δημόσιες σχέσεις για να έχουν ετεροαναφορές», επεσήμανε ο κ. Φίλης και πρόσθεσε: «Βεβαίως πρέπει να δούμε τι δημοσιεύει και πόσο δημοσιεύει ο καθένας αλλά αυτός οι κρίσεις πρέπει να γίνονται από ανθρώπους σοδάρους και όχι με δείκτες. Αν ε-

Το άσυλο

Ερωτηθείς ο κ. Φίλης για το θέμα του ασύλου αλλά και τις αντιρρήσεις που έχουν διατυπωθεί, σύμφωνα με τις οποίες η μη αναφορά του ασύλου στο σχέδιο νόμου ουσιαστικά υπονομεύει τη νομική του υπόσταση και άρα οδηγεί στην κατάργησή του, σχολίασε σχετικά: «Νομίζω ότι πλέον, με βάση το σχέδιο νόμου, θα μπορεί η Αστυνομία να μπαίνει οποτεδήποτε θέλει σε χώρους πανεπιστημιακούς χωρίς κανένα περιορισμό και να κάνει επιεμβάσεις. Θα πω όμως το εξής: Για το ζήτημα αυτό ξέρω άπειρους χώρους που δεν προστατεύονται από νόμους ασύλου αλλά η Αστυνομία δεν τολμάει να μπει. Για παράδειγμα, σε καταλήψεις που γίνονται σε Δημαρχεία. Επομένως, δεν νομίζω ότι πρέπει να τίθεται το θέμα του ασύλου ως ένα από τα κυρίαρχα προβλήματα. Για εμένα είναι δευτερεύον. Το πρωτεύον είναι ότι θα δίδουμε προς την κατάλυση αυτή τη στιγμή του πανεπιστημίου ως πανεπιστημίου».

Θέλουμε να φτιάξουμε μια επιχείρηση που θα κάνει ταχεία κατάρτιση σε ανθρώπους και τίποτα άλλο. Αυτό είναι το πολύ επικίνδυνο και τίποτα άλλο. Όλα τα άλλα είναι λεπτομέρειες».

γώ δγάλω μια δημοσίευση η οποία άνοιξε μια τεράστια πύλη στην επιστήμη και έχω μια δημοσίευση στην πενταετία, αυτή πώς θα τη ζυγίσουμε με κάποιον που έχει δγάλει 50 δημοσιεύσεις που δεν κάνουν τίποτα απολύτως».

Συνεχίζοντας, ο κ. Φίλης αναφέρθηκε στο θέμα της χρηματοδότησης των πανεπιστημίων μέσα από τους δείκτες απόδοσης τονίζοντας, μεταξύ άλλων, ότι τα πανεπιστήμια ασφαλώς και θα πρέπει να προετοιμάζουν πολίτες που θα εργαστούν αλλά η έρευνα, η επιστήμη και η γνώση σε καμία περίπτωση δεν θα πρέπει να ταυτίζονται με τις ανάγκες της αγοράς. «Πείτε μου πώς θα αξιολογήσω ένα θεώρημα των καθαρών μαθηματικών ή μια θεωρία της σύστασης τού ατόμου ή τη φιλοσοφία και τη φιλολογία με κριτήρια αγοράς; Τέτοιου είδους θεωρήσεις είναι επικίνδυνες και αποπροσανατολίζουν από τη παραδοσιακή αποστολή του πανεπιστημίου», σημείωσε σχετικά ο πρότανης του Πολυτεχνείου Κρήτης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ:

“Παραφράζονται οι θεσμοί”

Τρομακτικούς κινδύνους διαφάνειας και αξιοπιστίας ενέχει το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Παιδείας το οποίο καταργεί την αυτοδιοίκηση των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων και προβλέπει πρότανη εκτός πανεπιστημίου, επισημαίνει στα "Χ.Ν." ο αντιπρότανης του Πανεπιστημίου Κρήτης Γιώργος Σταθάκης.

Σύμφωνα με τον κ. Σταθάκη, το σχέδιο νόμου που δόθηκε στην δημοσιότητα ουσιαστικά κάνει δύο τομές στο Πανεπιστήμιο.

«Στο πρώτο επίπεδο καταργεί όλα τα εκλεγμένα όργανα διοίκησης του πανεπιστημίου. Το πανεπιστήμιο όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά παντού διοικείται από εκλεγμένα όργανα. Τα τμήματα εκλέγουν τον προεδρό τους, οι Σχολές τον κοσμήτορα τους και όλοι αυτοί συναποτελούν τη Σύγκλητο που αποφασίζει τα πάντα στο Πανεπιστήμιο και δίπλα σε αυτήν υπάρχει εκλεγμένη πρυτανική αρχή η οποία εφαρμόζει τις αποφάσεις της Συγκλήτου. Σε αυτή την αρχή στηρίζεται αυτό που λέμε δημοκρατικό Πανεπιστήμιο: εκλεγμένα όργανα σε όλα τα επίπεδα», αναφέρει ο αντιπρότανης του Πανεπιστημίου Κρήτης, ο οποίος τονίζει ότι:

«Το συγκεκριμένο σχέδιο νόμου όμως καταργεί όλα αυτή τη διοίκηση που εκλέγεται και την αντικαθιστά με ένα σύστημα διοίκησης στο οποίο όλες οι αρμοδιότητες καταργούνται. Συγκεκριμένα καταργείται η Σύγκλητος, η πρυτανική αρχή και όλες οι εξουσίες στο πανεπιστήμιο μεταφέρονται σε ένα 15μελές διοικητικό συμβούλιο, στο οποίο τα επτά μέλη εκλέγονται από τους καθηγητές.

Αυτά τα επτά μέλη επιλέγουν και διορίζουν άλλα επτά εκτός πανεπιστημίου και υπάρχει κι ένας εκπρόσωπος των φοιτητών. Αυτό το 15μελές Συμβούλιο εκλέγει πρότανη εκτός πανεπιστημίου ο οποίος έχει πλήρη εξουσία και αρμοδιότητα, και στην συνέχεια διορίζει κοσμήτορες, καταργεί τα τμήματα και διαμορφώνει ένα ιεραρχικό μοντέλο διοίκησης με όλη την εξουσία να βρίσκεται στα χέρια του πρότανη και στους διορισμένους κοσμήτορες».

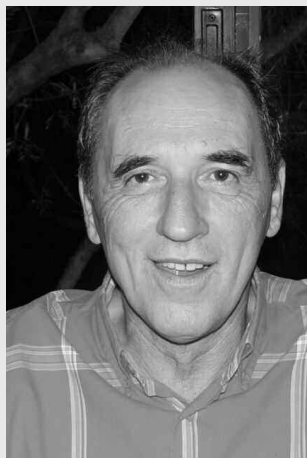
«Κάτι τέτοιο -σύμφωνα με τον κ. Σταθάκη- καταργεί την αυτοδιοίκηση των πανεπιστημίων και ενέχει τρομακτικούς κινδύνους διαφάνειας, αξιοπιστίας και πολλών άλλων πραγμάτων».

Η ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΩΝ ΠΡΥΤΑΝΕΩΝ

Όπως τόνισε ο αντιπρότανης του Πανεπιστημίου Κρήτης: «Η Σύνοδος των Πρυτάνεων πήρε μια πολύ σκληρή απόφαση. Είπε δηλαδή, ότι αυτό το πανεπιστήμιο, δεν είναι το πανεπιστήμιο που ξέρουμε αλλά ένα ιδρυτικό εφεύρημα και μια ελληνική πρωτοτυπία η οποία παραφράζει θεσμούς. Υπάρχουν κι άλλα Πανεπιστήμια του κόσμου στα οποία είμαστε ανοικτοί στην συζήτηση» επεσήμανε ο κ. Σταθάκης και πρόσθεσε: «Είναι χαρακτηριστικά όσα είπε στην Σύνοδο των Πρυτάνεων, ο πρότανης του Πανεπιστημίου Κύπρου, όπου υπάρχει ένα σύστημα το οποίο είναι όπως και το ελληνικό, δηλαδή με εκλεγμένα όλα τα όργανα, με Δ.Σ. ίδιο όπως προτείνει η υπουργός Παιδείας, το οποίο Δ.Σ. όμως ελέγχει τη χρηστή διαχείριση του χώρου αλλά από την εκλεγμένη Πρυτανεία, Σύγκλητο, τμήματα κ.α.. Κάτι που είναι απόλυτα θετικό γιατί κανείς δεν είναι αντίθετος στο να υπάρχει έλεγχος».

Επίσης έχει ορισμένες ακόμη ελεγκτικές αρμοδιότητες, αλλά η ολη εξουσία παραμένει στα εκλεγμένα όργανα, στον πρότανη, την Σύγκλητο, τα Τμήματα κ.α.

Συνεπώς η ιδέα ότι διαλύουμε όλα τα εκλεγμένα όργανα και στην θέση τους βάζουμε έναν διορισμένο και δη, εξωτερικό πρότανη, νομίζω πώς είναι ακραία θέση και γι' αυτό δρῆκε την καθολική αντίδραση των πρυτάνεων και της πανεπιστημιακής κοινότητας», κατέληξε ο κ. Σταθάκης.

Ο αντιπρότανης του Πανεπιστημίου Κρήτης Γιώργος Σταθάκης.